

підприємства. Він готується з метою доведення до керівництва організації відомостей про зловживання чи розкрадання коштів, недоліки в обліку і організації з метою підвищення ефективності їх використання [2].

Таблиця 1

Джерела інформації для аудиту касових операцій

Група документів	Документ
Узагальнюючі реєстри обліку і звітності	– головна книга; – баланс підприємства.
Синтетичні реєстри обліку касових операцій	– журнал № 1, № 2; – відомості № 1а, № 2а
Аналітичні і первинні документи з обліку касових операцій	– касова книга; – прибуткові і видаткові касові ордери; – чеки на отримання готівки; – виписки банку.
Первинні документи з обліку розрахунків з підзвітними особами	– авансові звіти; – посвідчення на відрядження тощо.
Зовнішні документи	– повідомлення банків про встановлення ліміту каси та ін.

Тож як бачимо з вище наведеного матеріалу, внутрішній аудит грошових коштів має вагомe значення для підприємств. Правильна організація контролю грошових коштів дозволить запобігти зловживанню ними та підвищить ефективність їх використання, що в свою чергу підвищить показники діяльності підприємства.

Література.

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» зі змінами та допов. за станом на 01.01.2018р. (Офіційний веб-портал Верховної ради України). – URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
2. Сметанко О.В. Узагальнення результатів роботи служби внутрішнього аудиту / О.В. Сметанко // Економічні науки. – 2011. – №6 – С. 10-18.

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Сколотій І.В., к.е.н., доцент,

Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Недостатня розробленість організаційно-методичних положень формування системи управлінського обліку та технологічні особливості, властиві аграрному сектору, ускладнюють організацію інформаційного забезпечення системи управління виробничими процесами, знижують оперативність управління. Це вимагає розробки принципово нових підходів до управління підприємством, спрямованих на формування та забезпечення успішної реалізації конкурентної тактики і стратегії підприємницької діяльності. Процес прийняття управлінських рішень потребує постійного

удосконалення організаційно-методичних основ управлінського обліку. Для налагодження ефективної системи інформаційного забезпечення керівників необхідною інформацією доцільно впроваджувати систему управлінського обліку. Управління витратами на сільськогосподарських підприємствах є важливим засобом побудови системи обліку витрат.

Важливу роль при виробництві сільськогосподарської продукції має правильний облік витрат та управління ними і більш широке застосування практики управлінського обліку в сільськогосподарських підприємствах.

Необхідність впровадження у практику аграрних підприємств системи управлінського обліку активно обговорюється у працях зарубіжних та вітчизняних вчених. Питанням побудови даних управлінського обліку для формування системи обробки економічної інформації та забезпечення інформаційних потреб усіх внутрішніх користувачів присвячено науковій праці вчених Ф.Ф. Бутинця, В.А. Дерія, В.С. Лень, В.Б. Моссаковського, М.Ф. Огійчука та інших. Однак окремі питання використання управлінського обліку аграрними підприємствами залишаються дискусійними та подекуди відкритими. На сьогодні просто обліковувати господарські процеси недостатньо. Важливо, щоб облік виконував не лише традиційні інформаційну та контрольну-аналітичну функції, а й забезпечував можливість проведення перспективного планування, сприяв злагодженій роботі усіх рівнів управління та їх взаємозв'язку з виробництвом.

Історично склалось, що бухгалтерська служба на підприємстві має займатись суто реєстрацією господарських операцій, складати фінансову звітність, а економічна служба – аналізувати, здійснювати розрахунки резервів виробництва та планувати діяльність. За контроль внутрішньогосподарської діяльності відповідають ревізійна чи інвентаризаційна комісії, а в окремих випадках – підрозділ внутрішнього аудиту. Усі ці функції спроможний поєднати лише управлінський облік. Саме він є інформаційною складовою системи управління підприємством, яка забезпечує керівництво економічною інформацією для прийняття рішень щодо ефективного функціонування в умовах обмежувальних виробничих ресурсів та ринкових факторів. У розвинених країнах доцільність його застосування вже не викликає сумнівів, оскільки результати досліджень свідчать про значний вплив методології і практики управлінського обліку на підвищення результативних показників діяльності підприємств.

На сучасному етапі розвитку економіки найважливішим завданням є вдосконалення системи управління виробництвом на основі єдиних принципів планування, обліку, оцінки, калькулювання, аналізу та контролю. У цих умовах суттєво зростає роль управлінського обліку, що є необхідним інструментом у мобілізації всіх наявних резервів підвищення ефективності виробничо-господарської і фінансової діяльності підприємств.

В умовах ринкової економіки, якій притаманні самостійність суб'єктів господарювання та власна відповідальність підприємств за результати фінансово-господарської діяльності, виникає об'єктивна потреба у постійному контролі, аналізі, коригуванні й прогнозуванні змін фінансового стану та

оцінки фінансових можливостей підприємства на майбутнє. Система управління підприємством повинна вдосконалюватись з урахуванням накопиченого світового досвіду, новітніх теоретичних і практичних досягнень у сфері менеджменту. Як один з ефективних напрямків удосконалення системи управління на мікрорівні для вітчизняних підприємств пропонується використання бюджетування, яке позитивно зарекомендувало себе в країнах із розвинутою ринковою економікою. Впровадження на сільськогосподарських підприємствах бюджетування та бюджетного планування дасть змогу контролювати витрати і управляти ними, що дозволить підвищити ефективність виробництва сільськогосподарської продукції.

Бюджетування є частиною управлінського обліку і застосовується у багатьох сферах управління. У сфері управління витратами цей метод сприяє більш ощадливому використанню ресурсів і забезпечує пошук шляхів зниження витрат.

Дієвим інструментом здійснення управління будь-яким підприємством в сучасних умовах господарювання є запровадження системи внутрішнього контролю, основною метою якого є інформаційне забезпечення та перевірка управлінських рішень щодо наявності чи попередження помилок, відхилень і усунення їх причин.

Трансформація бухгалтерського обліку і звітності в Україні до вимог і принципів міжнародних стандартів обумовила процеси формування внутрішньої управлінської звітності. Відповідно вона стала одним із основних джерел інформаційного забезпечення управління витратами, яка готується шляхом виконання спеціальних процедур обробки, групування і підрахунку та формується на завершальній стадії облікового процесу.

Управлінська звітність є узагальнюючим інструментом інформаційного забезпечення управління підприємством на всіх рівнях для прийняття ефективних рішень. На основі такої звітності приймаються рішення на всіх рівнях управління. Управлінська звітність є основою для створення ефективної системи управлінського обліку на підприємстві.

Вона регламентує порядок формування системи звітів про виконання бюджетів виробничих та номінальних центрів витрат та підвищує якість управління витратами підприємств з виробництва сільськогосподарської продукції.

РОЗВИТОК ТА УДОСКОНАЛЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

*Сколотій Л.О., к.е.н., професор,
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва*

Сучасна трансформація вітчизняної економіки, спрямована на розвиток ринкових відносин та інтеграцію у світове співтовариство, визначає принципово нові завдання щодо підвищення рівня управління суб'єктами